

Návrh rozpočtu Exportno-importnej banky Slovenskej republiky na rok 2023

Exportno-importná banka Slovenskej republiky (ďalej len „EXIMBANKA SR“) hospodári podľa svojho rozpočtu schváleného Národnou radou Slovenskej republiky na príslušný rozpočtový rok. Proces zostavovania, posudzovania a schvaľovania rozpočtu EXIMBANKY SR upravujú ustanovenia § 31 zákona č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a interné predpisy EXIMBANKY SR.

SUMARIZÁCIA ROZPOČTU NA ROK 2023:

EXIMBANKA SR predkladá rozpočet na rok 2023, ktorý nadväzuje na jej hlavné strategické ciele zahŕňajúce diverzifikáciu teritoriálnej štruktúry portfólia, podporu exportu malých a stredných podnikateľov a efektívne riadenie rizík. Vychádza z očakávaných výsledkov hospodárenia za rok 2022, ktoré vyjadrujú reálne dosiahnuteľné ciele pri zohľadnení vývoja hospodárenia EXIMBANKY SR v 1. polroku 2022 a z aktuálneho vývoja slovenskej ekonomiky.

Makroekonomické ukazovatele. Plán na rok 2023 nadväzuje na predpokladaný medziročný rast slovenskej ekonomiky o +2,6 % a rast exportu o +3,4 %.

Klienti. Výraznejšia podpora financovania malých a stredných podnikov. Pokračovanie v podpore veľkých podnikov.

Teritóriá. EÚ, krajiny južného Kaukazu, Ukrajina, krajiny južnej a juhovýchodnej Ázie, Blízkeho východu, Afriky a Balkánu, Veľká Británia, Brazília, Latinská Amerika a Čína.

Odvetvia. Chemický, strojársky, celulózo-papierenský, metalurgický a elektrotechnický priemysel.

Riadenie rizík. Dôraz na odborné riadenie kreditného rizika s cieľom primeranej diverzifikácie a granulácie bankového a poisťného portfólia.

Objem portfólia. Navýšenie objemu bankového a poisťného portfólia spolu na výšku **1.100.306 tis. eur**, t. j. nárast o **+5,9 %**.

Objem podpory exportu. Podpora exportu vo výške **1.293.000 tis. eur**, t. j. približne 1,5 % z celkového slovenského exportu.

Výnosy. Výnosy z bankového a poisťného portfólia vo výške **23.749 tis. eur**, t. j. nárast o **+7,5 %**.

Náklady. Celkové náklady vo výške **7.415 tis. eur**, t. j. nárast o **+5,9 %**.

Prevádzkový zisk pred nákladmi na riziko. Prevádzkový zisk pred tvorbou opravných položiek a technických rezerv vo výške **16.334 tis. eur**, t. j. nárast o **+8,3 %**.

Náklady na riziko. Tvorba opravných položiek a technických rezerv na krytie rizika z bankových a poisťných činností vo výške **8.022 tis. eur**, t. j. pokles o **-30,8 %**.

Zisk po zdanení. Výsledný zisk po zdanení vo výške **6.600 tis. eur**, t. j. nárast o **+947,6 %**.

Zdroje krytia. Potrebné navýšenie zdrojov financovania o **10.000 tis. eur**.

Návrh rozpočtu EXIMBANKY SR na rok 2023 je rozdelený do nasledovných častí:

- A. Základné východiská
- B. Hlavné a podporné ciele
- C. Hlavné indikátory na splnenie cieľov
- D. Obchodný plán
- E. Rozpočet aktív a pasív
- F. Rozpočet výnosov a nákladov
- G. Výsledok hospodárenia

A. Základné východiská

EXIMBANKA SR predstavuje jeden z dôležitých nástrojov štátnej podpory exportu v oblasti financovania úverových produktov, poskytovania záruk a poistenia úverových rizík. Ponúka širokú škálu finančných produktov spojených s vývozom, predovšetkým úverové poistenie, financovanie a záruky. Ako štátna exportno-úverová agentúra umožňuje vstup slovenským exportérom do obchodných a investičných vzťahov, kde komerčný finančný sektor prejavuje menší záujem prevziať na seba riziko. Výsledkom by mala byť štátna podpora, ktorá nenaruša trhové podmienky, nedeformuje trh a neumožňuje zvyhodňovanie výrobcov z jednej krajiny na úkor ostatných a dodržiava medzinárodné pravidlá OECD a EÚ pre štátom podporované exportné úvery.

Vývoj slovenskej ekonomiky je vzhľadom na jej vysokú mieru otvorenosti výrazne závislý na exportnej výkonnosti. **Tempo rastu slovenskej ekonomiky sa očakáva pre rok 2022 vo výške 1,9 %. Makroekonomická prognóza v roku 2023 predpokladá rast HDP SR o 2,6 % a rast slovenského exportu o 3,4 %⁽¹⁾.**

Do predpokladaného vývoja vchádzajú nasledovné vstupy:

- invázia Ruska na Ukrajinu sa prejavuje **pomalším rastom našich obchodných partnerov a výrazným rastom cien energií,**
- **vysoká inflácia znižuje reálne mzdy a obmedzuje spotrebu slovenských domácností,**
- vysoká inflácia, ktorá bude utlmovať hospodársky rast,
- tlak na zvyšovanie miezd bude spôsobovať rast inflačnej špirály.

B. Hlavné a podporné ciele

Základným cieľom EXIMBANKY SR je v čo najvyššej miere **profesionálne reagovať na potreby svojich klientov** a ponúkať také **riešenia, ktoré prinášajú vysokú pridanú hodnotu pre existujúcich a nových exportérov.**

Podporné ciele pre nasledovné obdobie:

- **teritoriálna podpora exportu** - uplatnenie teritoriálneho portfólia,
- **trhová orientácia** - škálovanie podnikov podľa ich veľkosti a objemu tržieb,
- **proklientská orientácia** - rozšírenie angažovanosti na dynamické a progresívne odvetvia,
- **produktová štruktúra podpory exportu** - ponuka produktového portfólia prispôbená trhovému dopytu,
- **efektívna a funkčná interná prevádzka EXIMBANKY SR** - automatizácia procesov a digitalizácia,

⁽¹⁾ zdroj: Inštitút finančnej politiky MF SR – zasadnutie Výboru pre makroekonomické prognózy zo dňa 15. júna 2022

- aktívne presadzovane záujmov v **domácich i v medzinárodných zoskupeniach.**

C. Hlavné indikátory na splnenie cieľov

Pri definovaní obchodného plánu a smerovania EXIMBANKY SR boli identifikované oblasti, ktoré sú predpokladom na dosiahnutie stanovených cieľov:

- **rastúci záujem a príležitosti na exportné aktivity slovenských podnikateľov** a rastúca interakcia s trhom,
- **zvyšovanie intenzity, efektívnosti a kvality exportu** slovenských výrobcov najmä malých a stredných podnikov (ďalej len „SMEs“),
- **systematická akvizičná činnosť** na domácom trhu, čoho výsledkom je otváranie obchodných príležitostí na nových trhoch (Business to Government - B2G),
- **rast počtu firiem s pridanou hodnotou** a uplatňovanie inovačných aktivít slovenských firiem,
- **adaptabilita a flexibilné reagovanie na potreby trhu** s ohľadom na mandát banky,
- **znižovanie a diverzifikácia rizika** banky prostredníctvom **škálovania cieľových zákazníkov**,
- **bezpečné a vysoko efektívne interné prostredie banky** s dobre nastavenými procesmi, podporovanými funkčnými technológiami a kvalitnými odborníkmi,
- **jasne definovaná pozícia EXIMBANKY SR voči partnerom a relevantným inštitúciám na domácej i na zahraničnej pôde.**

Dané indikátory definujú parametre pre prioritné cieľové oblasti:

1. **Granulácia zákaznickeho portfólia**
2. **Produktové portfólio**
3. **Partnerské a obchodné vzťahy**

1. **Granulácia zákaznickeho portfólia**

Primárny dôraz sa bude klásť na podporu exportu SMEs s cieľom granulácie a diverzifikácie rizika. Ďalšie rozdelenie bude nasledovné:

- **teritoriálne zameranie rozdelené podľa bankových a poisťných aktivít:** identifikácia a angažovanosť na nových odberateľov v nových teritóriách v reakcii na zmrazené aktivity (Rusko, Bielorusko, čiastočne Ukrajina), krajiny mimo EÚ (krajiny južného Kaukazu, Ukrajina, krajiny Balkánu, krajiny Blízkeho východu, južnej a juhovýchodnej Ázie, severnej Afriky, Latinská Amerika a Veľká Británia, Brazília, Gruzínsko, Senegal, Turecko, Čína a Srbsko),
- **cielenie podľa veľkostí podnikov:** diverzifikácia klientskeho portfólia s cieľom zabezpečiť proporčnosť a vyváženosť,
- **odvetvové, resp. rozdelené podľa segmentov:**
 - **priemyselné odvetvia s lokálnym vlastníctvom:** zdravotníctvo, potravinársky, drevársky, sklársky, strojársky, chemický, elektrotechnický, obranný priemysel a poľnohospodárstvo (bankové produkty),
 - **metalurgické výrobky, elektrotechnický či chemický sortiment**, ale aj dodávky strojov a zariadení (poisťné produkty),
 - **zvýšená podpora podnikov s vysokým podielom výskumu a vývoja, tzv. R&D** a zameranie sa na produkty a služby s vyššou pridanou hodnotou.

2. Produktové portfólio

Hlavnou snahou v rámci produktového portfólia bude kontinuálne zjednodušovanie produktovej štruktúry, lepšia adaptácia na potreby exportérov a vytváranie priestoru na poradensko – partnerské vzťahy, kde EXIMBANKA SR zastáva pozíciu významného partnera pre slovenských exportérov.

Produktové portfólio v nasledujúcom období smeruje k:

- **tvorbe nových produktov**, vrátane avizovania exportných dokumentárnych akreditívov,
- **skracovaniu a zjednodušovaniu schvaľovacích procesov** formou ich **digitalizácie a automatizácie**,
- **zintenzívneniu odbornej starostlivosti** pri posudzovaní rizík obchodných prípadov,
- **využívaniu vlastných a vo zvýšenej miere aj cudzích zdrojov** získaných na medzibankovom trhu s následnou realizáciou obchodných prípadov pripravovaných v roku 2023.

3. Partnerské a obchodné vzťahy

Nakoľko EXIMBANKA SR nie je jediná inštitúcia podporujúca export, jej pozícia a v konečnom dôsledku aj dosahované výsledky sú v značnej miere ovplyvňované výkonnosťou, efektívnosťou a úrovňou **synchronizácie činnosti ďalších domácich a zahraničných inštitúcií**, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou. Pre upevnenie pozície EXIMBANKY SR je **potrebné zastávať jasnú a cieleňú pozíciu vo vzťahu k domácim i zahraničným organizáciám, vytvárať priestor na posilňovanie povedomia o možnostiach exportu a podpory slovenských podnikateľov**.

V rámci špecifického postavenia EXIMBANKY SR je potrebné zdefinovať aj spoluprácu **s komerčným sektorom** a posilniť ju v oblastiach, kde sa vytvára priestor na poskytovanie našich služieb. V oblasti obchodných vzťahov sa bude EXIMBANKA SR primárne sústreďovať na prehodnocovanie existujúcich foriem **zmlúv a partnerstiev s cieľom identifikovať výhodnosť, či relevantnosť týchto vzťahov pre EXIMBANKU SR**.

V oblasti partnerských a obchodných vzťahov bude dôležité:

- pokračovať vo **využívaní účelovej úverovej linky** uzatvorenej s Európskou investičnou bankou (ďalej len „EIB“) v roku 2018 a čerpanej v roku 2019,
- pokračovanie v aktívnom **presadzovaní záujmov SR v medzinárodných zoskupeniach a pracovných skupinách pri Rade EÚ a OECD**, zintenzívnenie spolupráce s exportnými úverovými agentúrami,
- **prehlbovanie spolupráce s komerčnými bankami** a inými partnerskými inštitúciami a živnostenskými zväzmi,
- otváranie diskusie a budovanie naratívu na **zvyšovanie expertízy a povedomia EXIMBANKY SR** na domácom i zahraničnom trhu:
 - aktívne riadenie **akvizičnej činnosti a cieleňá marketingová podpora** vo zvýšenej miere,
 - **intenzívnejšia prezentácia na podujatiach** s účasťou cieľových subjektov (podľa cieľových subjektov, podľa cieľových odvetví a tematických okruhov).

D. Obchodný plán

V roku 2023 sa očakáva **nárast celkovej majtkovej angažovanosti** v porovnaní s očakávanou skutočnosťou za rok 2022 o **5,9 %**. EXIMBANKA SR ponúka svojim klientom portfólio produktov, ktoré reflektujú na teritoriálne a produktové záujmy exportérov.

Pri presadzovaní obchodnej politiky bude EXIMBANKA SR prihliadať na nasledovné faktory:

- spoluvytváranie vhodných podmienok na rozvoj a **podporu exportu s dostupnými nástrojmi, riešeniami, inštitúciami, kanálmi a prostriedkami, prípadne rozvoj nových,**
- optimalizácia upevňovania pozície na finančnom trhu a generovanie nových obchodných príležitostí (**vrátane spolupráce s komerčným sektorom,**
- syntetizácia trhových vstupov a výstupov a vytváranie potenciálnych spoluprác a projektov, či **komplexných klientskych riešení,**
- aktívny a systematický prístup k **zbieraniu, spracovávaniu a vyhodnocovaniu trhových a klientskych dát.**

1. Bankové činnosti

EXIMBANKA SR v roku 2023 zameria svoje **bankové aktivity na poskytovanie všetkých typov priamych úverov a bankových záruk.**

Priority EXIMBANKY SR na rok 2023 - **bankové služby:**

- financovanie **priamych úverov na podporu vývozu** so splatnosťou do 2 rokov,
- **priame úvery** na nákup a modernizáciu technológie a súvisiacej infraštruktúry,
- priame úvery na financovanie investície v zahraničí,
- bankové záruky.

a) Financovanie úverov

Predpokladaný celkový objem úverov bankám a klientom a ostatných pohľadávok voči klientom k 31.12.2023 dosiahne výšku 508.686 tis. eur, čo predstavuje nárast angažovanosti za segment financovania o 26.505 tis. eur (o 5,5 %).

Ťažiskové oblasti financovania úverov:

- návrh rozpočtu EXIMBANKY SR v roku 2023 predpokladá nárast celkového objemu poskytnutých priamych úverov klientom v porovnaní s očakávaniami v roku 2022,
- **vyšší objem financovania** prevažne z **vlastných zdrojov²**, ktoré budú **doplnené o cudzie zdroje³,**
- uzavreté **zmluvy o úvere s komerčnými bankami**, pričom ich celkový objem by mal dostatočne pokryť predpokladanú angažovanosť z poskytnutých úverov v rozpočtovanom roku,
- financovanie klientov prostredníctvom **priamych vývozných úverov, priamych dovozných úverov a priamych úverov na pohľadávky z vývozu,**

² Pri poskytovaní úverov z vlastných zdrojov EXIMBANKY SR bude aj v roku 2023 úroková sadzba na úvery zložená z referenčnej úrokovej sadzby EURIBOR zvýšenej o úrokovú maržu. Úroková sadzba môže byť v individuálnych prípadoch stanovená aj ako fixná sadzba na obdobie financovania.

³ Pri financovaní zo zdrojov získaných na medzibankovom trhu bude úroková sadzba na úvery poskytované EXIMBANKOU SR odvodená od nákladov na cudzie zdroje. EXIMBANKA SR má okrem úverových zmlúv s komerčnými bankami uzatvorené dve zmluvy o úvere s EIB, ktorých účelom je poskytovanie úverov pre SMEs a stredne veľké spoločnosti (ďalej len „MID-CAPS“) na podporu investičných projektov a prevádzkového kapitálu.

- **splatenie vyčerpaných COVID úverov,**⁴
- zámerom EXIMBANKY SR je uplatnenie pružnej úrokovej politiky so schopnosťou operatívne reagovať na **vývoj úrokových sadzieb** na medzibankovom trhu,
- **inflačný vývoj**, bude mať vplyv na **nárast** úrokových sadzieb na poskytované úvery EXIMBANKOU SR.

b) Záruky

Významným produktom bankových činností naďalej zostávajú aj **vystavené záruky**. EXIMBANKA SR predpokladá **objem vystavených záruk** ku koncu roka 2023 vo výške **90.000 tis. eur**, čo predstavuje **medziročný nárast o 7.770 tis. eur (o 9,5 %)**.⁵

c) Teritoriálne a komoditné zameranie

Ťažiskové oblasti **teritoriálnej štruktúry**:

- v rámci EÚ: Vyšehradská štvorka, Rakúsko a Nemecko,⁶
- mimo EÚ: južný Kaukaz, Ukrajina, krajiny Balkánu, krajiny Blízkeho východu, južná a juhovýchodná Ázia, severná Afrika, Latinská Amerika a Veľká Británia.

Ťažiskové oblasti **komoditného zamerania**:

- **najväčší podiel** bude mať aj naďalej **chemický, strojársky, celulózo-papierenský a elektrotechnický priemysel**, ďalšie odvetvia budú reflektovať na dopyt exportérov.

d) Podpora exportu

EXIMBANKA SR v návrhu rozpočtu na rok 2023 plánuje prostredníctvom **úverových a záručných aktivít podporiť export slovenských podnikateľských subjektov v celkovom objeme 553.000 tis. eur, čo je o 802.000 tis. eur (o 59,2 %) menej v porovnaní s očakávanou skutočnosťou za rok 2022**. Uvedený objem počíta s **podporou exportu pri priamych úveroch klientom (213.000 tis. eur), úveroch na pohľadávky z vývozu (28.000 tis. eur) a vystavených zárukách klientom (312.000 tis. eur)**.⁷

⁴ Úvery poskytnuté na pomoc slovenským exportérom s cieľom preklenúť nepriaznivé obdobie spôsobené pandemiou koronavírusu poskytovaním financovania pod Schémou pomoci DE MINIMIS na podporu udržania prevádzky a zamestnanosti SMEs.

⁵ Nárast zahŕňa aj opätovné vystavenie nových záruk, ktoré nahradia plánované ukončenia záruk. Platnosť záruk závisí od požiadaviek beneficienta, resp. podmienok kontraktu.

⁶ Podpora exportu do týchto krajín dosahuje ročne viac ako 1/2 z celkovej hodnoty podporeného vývozu prostredníctvom bankových činností.

⁷ Rozpočtovaná výška podpory exportu bankovými produktmi v roku 2023 zohľadňuje stav majetkovej angažovanosti podľa jednotlivých produktov a predpokladaný vývoj obchodných aktivít v 2. polroku 2022 a v roku 2023. Uvedený návrh objemu podpory exportu na rok 2023 vychádza z novej metodiky vykazovania, ktorá je naviazaná na objem zahraničného exportu klienta podporeného bankovými produktmi EXIMBANKY SR, pričom pôvodná metodika bola zameraná najmä na splatnosť produktov poskytovaných EXIMBANKOU SR. Uplatňovanie novej metodiky výpočtu podpory exportu za bankové aktivity od 1.1.2023 je dôvodom jej medziročného poklesu.

2. Poist'ovacie činnosti

a) Poistenie neobchodovateľných rizík

V oblasti poistenia neobchodovateľných rizík EXIMBANKA SR predpokladá ku koncu roka 2023 **upísať riziká** v brutto výške **236.620 tis. eur** (nárast oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2022 o **14.605 tis. eur, t. j. o 6,6 %**).⁸

Kľúčové vplyvy na vývoj poist'ovania neobchodovateľných rizík (ďalej len „NOR“):

- primárna **angažovanosť** vychádza z poistenia NOR **schválením nových obchodných prípadov**,
- očakáva sa **uvolnenie reštriktívnych opatrení zahraničných vlád** v súvislosti so zlepšujúcou sa pandemickou situáciou, čo umožní exportérom pokračovať v rozpracovaných obchodných prípadoch,
- problém spojený s **výpadkom tradičných exportných teritórií** (Rusko, Bielorusko, Ukrajina) v dôsledku prebiehajúceho konfliktu a sankcií,
- EXIMBANKA SR má uzavreté zmluvy o zaistení s mnohými exportnými agentúrami a zároveň je pripravená v pozícii aktívne zaistiť strednodobé a dlhodobé vývozné dodávateľské úvery,
- na dané úvery však klesá dopyt, preto je potrebná úprava poistných produktov pre potreby komerčných bánk,
- očakávaná realizácia pilotného projektu poistenia zvýhodneného vývozného úveru a taktiež potenciálne využitie tohto produktu pri prípadnej pokonfliktnej obnove Ukrajiny.

EXIMBANKA SR očakáva nárast v oblastiach:

- poistenia vývozných odberateľských úverov,
- poistenia krátkodobých vývozných dodávateľských úverov proti komerčným a politickým rizikám,
- poistenia výrobného rizika najmä do nových teritórií s vyššou mierou rizika,
- aktívneho zaistiťovania strednodobých a dlhodobých obchodných prípadov v súlade s možnosťami poistnej kapacity, zdrojov krytia a vývoja škodovosti v tomto segmente poistenia,
- rozvojových projektov realizovateľných v rámci schémy obchodne viazanej pomoci (tzv. „zvýhodnené vývozné úvery“)⁹.

b) Poistenie obchodovateľných rizík

EXIMBANKA SR v oblasti **poistenia obchodovateľných rizík** plánuje ku koncu roka 2023 **upísať riziká** v brutto výške **265.000 tis. eur** (nárast oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2022 o **12.000 tis. eur, t. j. o 4,7 %**).¹⁰

⁸ Poistná kapacita u tohto druhu poistenia (pri bezpečnostnom koeficiente pre rok 2023 vo výške 8) umožňuje kryť poistnú angažovanosť z obchodných prípadov, ktoré EXIMBANKA SR plánuje uzavrieť do konca roku 2022 a zároveň sa vytvára dostatočný priestor na upísanie nových rizík z obchodných prípadov plánovaných v roku 2023.

⁹ EXIMBANKA SR je v úzkom kontakte najmä s Ministerstvom financií Slovenskej republiky pri príprave a štruktúrovaní viacerých obchodných prípadov realizovateľných v rámci vyššie uvedenej schémy.

¹⁰ Upísané riziká z poistenia obchodovateľných pohľadávok EXIMBANKA SR predpokladá kryť poistnou kapacitou (pri bezpečnostnom koeficiente pre rok 2023 vo výške 7), ktorá je v súčasnosti postačujúca a dovoľuje upísať obchodné prípady aj nad rámec rozpočtu.

Kľúčové činnosti v oblasti poistenia obchodovateľných rizík (ďalej len „OR“):

- **posilnenie pozície krátkodobého poistenia** ako formy doplnkového poistenia pre komerčné poisťovne¹¹ a zároveň tak EXIMBANKA SR získa nových klientov, ktorí navýšia svoj exportný potenciál,
- **očakávaný plán dosiahnuť podiel klientov z radov SMEs približne na úrovni 85,0 % z celkového počtu klientov krátkodobého poistenia,**
- **zvyšovanie objemu podpory exportu** tejto významnej časti vývozcov, najmä poskytovaním **on-line produktu poistenia proti krátkodobým komerčným a politickým rizikám** pri zohľadnení akceptovateľnej miery prevzatého rizika a nákladovosti tejto činnosti.

c) Teritoriálne a komoditné zameranie

Ťažiskové oblasti teritoriálnej štruktúry:

- krajiny **EÚ a OECD,**
- Brazília, Gruzínsko, Senegal, Turecko, Čína, Srbsko, ale i ďalšie krajiny.

Ťažiskové oblasti komoditného zamerania:

- **metalurgické výrobky, elektrotechnický či chemický sortiment, ale aj dodávky strojov a zariadení.**

d) Podpora exportu

EXIMBANKA SR **prostredníctvom poisťovacích činností** plánuje v roku 2023 **podporiť export v celkovej výške 740.000 tis. eur,** čo predstavuje **pokles o 65.105 tis. eur, t. j. o 8,1 %** oproti **očakávanej skutočnosti za rok 2022.**

Podpora exportu pri poistení **NOR** sa v roku 2023 predpokladá vo výške **60.000 tis. eur,** čo **predstavuje pokles o 155.105 tis. eur (o 72,1 %)** oproti očakávanej skutočnosti za rok 2022. V oblasti poistenia **OR** sa v roku 2023 predpokladá **podpora exportu v objeme 680.000 tis. eur,** čo **predstavuje nárast o 90.000 tis. eur (o 15,3 %)** oproti očakávanej skutočnosti za rok 2022.¹²

E. Rozpočet aktív a pasív

a) Aktíva

Návrh rozpočtu EXIMBANKY SR na rok 2023 predpokladá ku koncu roka celkový **objem aktív** (príloha č. 1) vo výške **512.300 tis. eur,** čo znamená nárast oproti očakávanej skutočnosti ku koncu roka 2022 o 4,2 %.¹³

¹¹ Vďaka trojstranným dohodám medzi klientmi, komerčnými poisťovňami a EXIMBANKOU SR sa klientom komerčných poisťovní umožňuje doplnkovým krytím od EXIMBANKY SR poistiť vyšší export nad rámec podmienok poistenia stanovených komerčnými poisťovňami.

¹² Uvedený návrh objemu podpory exportu na rok 2023 vychádza z novej metodiky vykazovania daného ukazovateľa, kde v segmente poistenia krátkodobého rizika (revolvingové úverové limity) sa pre výpočet aplikuje reálna hodnota poistnej angažovanosti a platobnej podmienky pre každý obchodný prípad a v prípade poistenia jednorazových obchodných prípadov (hlavne segment strednodobého a dlhodobého poistenia) sa hodnota podpory exportu vykáže až v období realizácie exportu mimo SR. Medziročný pokles podpory exportu v roku 2023 je výsledkom novej metodiky vykazovania podpory exportu od 1.1.2023.

¹³ Zvýšenie bilančnej sumy v roku 2022 súvisí najmä s vyšším objemom financovania úverov klientom z cudzích zdrojov získaných na medzibankovom trhu a s dosiahnutým ziskom v rozpočtovom roku.

EXIMBANKA SR ku koncu roka 2023 plánuje **dosiahnuť objem obchodovateľných aktív spojených s úverovými produktmi vo výške 508.686 tis. eur, čo predstavuje nárast o 5,5 %** oproti očakávaniam k 31.12.2022. Štruktúra obchodovateľných aktív je bližšie analyzovaná v časti D. Obchodný plán.

EXIMBANKA SR k 31.12.2023 uvažuje so stavom **hmotného a nehmotného majetku v zostatkovej hodnote po odpočítaní oprávok vo výške 1.813 tis. eur**. EXIMBANKA SR v roku 2023 uvažuje s **čiasťou obnovou majetku vo výške 500 tis. eur**. Investície v rámci **hmotného majetku vo výške 168 tis. eur** súvisia s čiastočnou obnovou vozového parku, obnovou budovy, výmenou nábytku, obnovou kancelárskeho zariadenia a s nákupom počítačovej techniky. **Na investovanie do nehmotného majetku je vyčlenených 332 tis. eur, ktoré sú určené na rozvoj a zefektívnenie informačných systémov EXIMBANKY SR.**

b) Pasíva

Návrh **rozpočtu pasív** na rok 2023 (príloha č. 2) predpokladá ich výšku **512.300 tis. eur**.

Ťažiskom zdrojov na obchodné aktivity budú kapitálové fondy tvorené v rámci vlastných zdrojov financovania (182.066 tis. eur) a základné imanie (100.000 tis. eur), ktoré budú doplnené prijatými úvermi od bánk (185.000 tis. eur).¹⁴

Záväzky voči klientom rozpočtované ku koncu roka 2023 **vo výške 5.600 tis. eur** predstavujú prostriedky na klientských účtoch, ktoré slúžia ako zabezpečovací prostriedok pri realizácii bankových obchodov.

Na celkových **pasívach** EXIMBANKY SR k 31.12.2023 sa budú podieľať aj rezervy v sume **42.095 tis. eur**. Predstavujú najmä technické rezervy z poisťovacích činností v plánovanej brutto výške **41.675 tis. eur**. **Rezervy** z prevádzkovej činnosti k 31.12.2023 v plánovanej výške **420 tis. eur** zahŕňajú rezervy na dlhodobé zamestnanecké požitky.

F. Rozpočet výnosov a nákladov

Návrh rozpočtu výnosov a nákladov na rok 2023 (príloha č. 3) predpokladá v ich základnej štruktúre nasledovný vývoj:

a) **Celkové výnosy za bankovú a poisťovaciú činnosť** vo výške **23.749 tis. eur** budú oproti očakávanej skutočnosti za rok 2022 vyššie o **7,5 %**, z toho:

- **čisté úrokové výnosy** vo výške 16.631 tis. eur budú oproti očakávanej skutočnosti za rok 2022 vyššie o 6,9 %, ¹⁵
- **čisté výnosy z poplatkov a provízií** sú plánované na rok 2023 v objeme 3.327 tis. eur a predstavujú nárast oproti očakávaniam roku 2022 o 7,8 %, ¹⁶

¹⁴ Získané cudzie zdroje budú čerpané z úverových rámcov v komerčných bankách a tiež z dvoch účelových úverových línií uzatvorených s EIB. Predpokladá sa, že prijaté úvery od bánk budú oproti očakávanej skutočnosti ku koncu roka 2022 vyššie o 10.000 tis. eur a pokryjú zvýšené nároky na priame financovanie úverov klientom.

¹⁵ Odrážajú predpokladaný nárast angažovanosti z poskytnutých úverov v roku 2023 podporený vplyvom vyšších úrokových sadzieb na peňažnom trhu, čiastočne eliminovaný vyššími úrokovými nákladmi na získané cudzie zdroje v roku 2023.

¹⁶ Zahŕňajú najmä poplatky z poskytnutých záruk a úverov, prípadne z nečerpaných úverových rámcov. Okrem toho zahŕňajú aj poplatok z časového rozlíšenia prémie za kreditné riziko z nepriameho odberateľského úveru.

- **čisté výnosy spojené s poisťovacou a zaistovacou činnosťou** sú na rok 2023 rozpočtované v sume 3.785 tis. eur a predstavujú nárast oproti očakávanej skutočnosti za rok 2022 o 10,9 %. Ich medziročný nárast súvisí s vyšším čistým zaslúženým poisťným, ktoré je plánované v objeme 3.700 tis. eur. Čisté náklady na poisťné plnenia v objeme 3.775 tis. eur predstavujú poisťné plnenia po odpočítaní nákladov postúpených zaistovateľom.¹⁷

b) **Celkové prevádzkové náklady** (príloha č. 4) v objeme **7.415 tis. eur**, čo je **o 5,9 % viac**, ako sa očakáva dosiahnuť v roku 2022.¹⁸

Rozpočtovaná výška prevádzkových nákladov na rok 2023 tak bude v porovnaní s rozpočtom na rok 2022 nižšia o 1,0 %.

V základnej štruktúre prevádzkové náklady EXIMBANKY SR tvoria:

- **všeobecné prevádzkové náklady** v sume **6.190 tis. eur**, čo je medziročný nárast o 3,6 %,
- **odpisy majetku** v sume 852 tis. eur sú oproti očakávanej skutočnosti za rok 2022 **vyššie o 33,1 %**.¹⁹
- **ostatné prevádzkové náklady** vo výške **373 tis. eur** predstavujú pokles oproti očakávaniam za rok 2022 **o 3,4 %**.²⁰

Najväčšiu položku všeobecných prevádzkových nákladov v roku 2023 tvoria **náklady na zamestnancov a sociálne náklady rozpočtované vo výške 3.924 tis. eur. Oproti očakávanej skutočnosti roku 2022 sú nižšie o 5,6 %.** Nakupované výkony v rozpočtovanej sume **2.216 tis. eur** budú v porovnaní s očakávanou výškou za rok 2022 vyššie o 24,4 %, ²¹

c) **Prevádzkový zisk pred opravnými položkami a rezervami** v sume **16.334 tis. eur** predstavuje nárast oproti očakávanej skutočnosti za rok 2022 **o 8,3 %**.²²

d) **Zvýšenie stavu opravných položiek a rezerv o 8.022 tis. eur** v porovnaní očakávanou skutočnosťou za rok 2022 predstavuje medziročný **pokles o 30,8 %**.²³

¹⁷ Rozpočtovaná výška poisťných plnení pre rok 2023 uvažuje s rizikami už identifikovanými v predchádzajúcom období a plne krytými škodovými technickými rezervami bez vplyvu na výsledok hospodárenia v roku 2023.

¹⁸ Ich nárast je spojený s posunom pôvodne plánovaných nákladov v roku 2022 do roku 2023, ako aj očakávanými úsporami prevádzkových nákladov v roku 2022.

¹⁹ Ich objem odráža predpokladaný stav majetku a je výsledkom plánovaných investícií v 2. polroku 2022 a v roku 2023 z titulu zefektívňovania a automatizácie procesov v EXIMBANKE SR.

²⁰ Zahŕňajú hlavne platby poisťného do rezervného fondu solidarity Sociálnej poisťovne, odmeny členom orgánov EXIMBANKY SR, príspevky združeniam, ktorých je EXIMBANKA SR členom, platby poisťného a iné náklady.

²¹ Ich nárast sa očakáva najmä v súvislosti so skvalitnením oblasti riadenia rizík, kde sa plánujú zvýšené náklady na validáciu ratingového modelu pre firemných klientov a validáciu ratingového modelu hodnotenia krajín a bánk, ktoré boli pôvodne plánované v roku 2022 a predpokladanými nákladmi na vykazovanie opravných položiek v zmysle medzinárodných účtovných štandardov a vykazovanie podľa medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS) pre produktové nástroje EÚ. Na sume nakupovaných výkonov sa najväčšou mierou podieľajú náklady na údržbu a obnovu informačného systému EXIMBANKY SR (bankový a poisťný informačný systém), náklady na nakupované energie, poradenské a právne služby, on-line médiá, strážnu službu, marketing a ostatné služby.

²² Uvedený objem prevádzkového zisku v roku 2023 je výsledkom plánovaného nárastu výnosov z obchodných aktivít.

²³ Ich objem súvisí s tvorbou opravných položiek k znehodnoteným pohľadávkam z bankových činností, a tiež opravných položiek a škodových technických rezerv, určených na krytie hrozieb a oznámených poisťných udalostí z poisťovacích činností.

G. Výsledok hospodárenia

Z rozpočtovanej výšky výnosov a nákladov EXIMBANKA SR v roku 2023 predpokladá dosiahnuť **výsledok hospodárenia po zdanení** vo výške **6.600 tis. eur**, čo znamená **nárast oproti očakávanej skutočnosti za rok 2022 o 5.970 tis. eur, t. j. o 947,6 %**.

Plánovaná výška zisku po zdanení za rok 2023 odráža záväzok, týkajúci sa zabezpečenia umorenia časti straty dosiahnutej v roku 2021 v celkovej výške -17.733 tis. eur z rozdelenia budúcich ziskov EXIMBANKY SR vytvorených v rokoch 2023 až 2025.

Rozdelenie plánovaného výsledku hospodárenia za rok 2023 bude navrhnuté v rámci uzávierkových prác s cieľom čiastočnej úhrady straty dosiahnutej v roku 2021, ale aj posilnenia rezervného fondu EXIMBANKY SR a doplnenia sociálneho fondu EXIMBANKY SR. **Súčasťou rozdelenia disponibilného zisku bude aj návrh na odvod do štátneho rozpočtu v predpokladanej výške 250 tis. eur, ktorý zohľadňuje ustanovenia zákona.** Jeho schválenie je, v súlade s platnou legislatívou, v kompetencii Ministerstva financií SR.